

OVERBLIK: Fire oplysninger om Irakkrigen, der aldrig nåede Folketinget Danmarks Radio, d. 5.febr. 2019

Krigsrapport: Manglende oplysninger gav Folketinget et ufuldstændigt billede.

Daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen under et besøg hos de danske styrker i Irak i 2004.

Tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen (V) og resten af regeringen var meget lukket om den politiske proces, der førte til Irakkrigen.

Det slår to forskere fast i en ny udredning af Irakkrigen.

"Det kan konstateres, at regeringen i en række tilfælde ikke videregav vigtige oplysninger til Folketinget, eller at regeringen "strammede" oplysninger, så de gav Folketinget et ufuldstændigt billede af situationen", fremgår det af udredningen.

DR Nyheder har fundet en række eksempler på oplysninger, der ikke nåede frem til Folketinget - se dem her:

At krigen kunne udløse terror

Regeringen blev advaret om, at Irakkrigen kunne destabilisere hele regionen. Her ses irakiske sikkerhedsstyrker i 2015 med et Islamisk Stat-flag, som de har taget ned fra universitetsbygningen i Anbar, Irak.

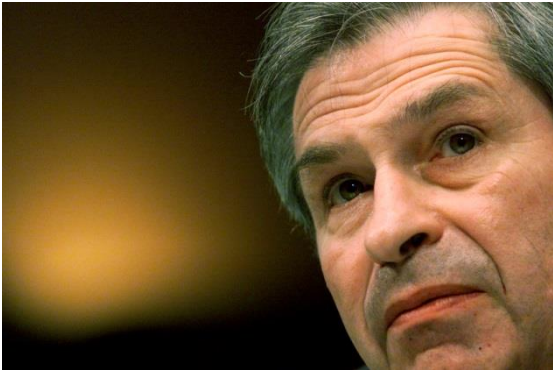
Regeringen fik ifølge udredningen allerede tidligt i forløbet vurderingen fra Forsvarets Efterretningstjeneste, der pegede på, "at en krig kunne destabilisere regionen, opløse den irakiske stat, udløse terror og kræve en langvarig involvering."

Disse vurderinger holdt regeringen dog internt, og de blev aldrig præsenteret for Det Udenrigspolitiske Nævn, som er det udvalg i Folketinget, der beskæftiger sig med spørgsmål om udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Anders Fogh Rasmussen mener dog ikke, at det var et problematisk valg.

- Selv om der måtte være nogle oplysninger, som ikke er givet videre til Folketinget, så må det stå klart for enhver, at der selvfølgelig vil være konsekvenser ved at gå ind - og ved ikke at gøre det, siger Anders Fogh Rasmussen til Ritzau.

At Fogh støttede USA, et år før krigen begyndte

Tidligere viceforsvarsminister Paul Wolfowitz under en høring i 2003.

[I 2015 beskrev Politiken](#), at et klassificeret notat fra Statsministeriets arkiv viste, at Anders Fogh Rasmussen mødtes med den daværende amerikanske viceforsvarsminister Paul Wolfowitz i marts 2002.

Det var et år før Irakkrisen begyndte, men Fogh valgte alligevel at varsle støtte til USA.

I udredningen bliver dette møde også omtalt - blandt andet fordi Anders Fogh Rasmussen ikke videregav informationen om dette møde til Det Udenrigspolitiske Nævn.

De to forskere beskriver også, at Fogh forklarede den amerikanske viceforsvarsminister, at Danmark til sin tid "utvivlsomt [ville] yde sin støtte. Der måtte blot være et fornødent offentligt bevisgrundlag for, at Saddam besad og udviklede masseødelæggelsesvåben."

Forskerne fremhæver dog, at støtten var betinget af, at USA fremlagde beviser for, at Irak skulle have masseødelæggelsesvåben, og at der på daværende tidspunkt ikke var tale om militær støtte.

"Statsministeren holdt således sine handlemuligheder åbne og forpligtede ikke regeringen til at deltage i en militær aktion," står der i udredningen.

Det fremgår også af udredningen, at "Bush-administrationen kan næppe have opfattet statsministerens udsagn til Wolfowitz i marts 2002 og den positive danske tilkendegivelse i november 2002 om at give et militært bidrag som bindende."

At målet var at vælte Hussein

En statue af den tidligere irakiske diktator Saddam Hussein væltes i det centrale Bagdad i 2003.

Regeringen forklarede gentagne gange for Det Udenrigspolitiske Nævn, at målet med krigen var at afvæbne Irak for masseødelæggelsesvåben.

Ifølge udredningen var regeringen dog fuldt informeret om, at målet var at vælte Saddam Hussein.

Det afviser Anders Fogh Rasmussen dog at have holdt skjult.

- Det var almindeligt kendt, at amerikanerne ville have et regimeskift. Det vidste enhver. Det var allerede besluttet under Clinton, så det kan ikke komme bag på nogen, at det var USA's mål, siger Anders Fogh Rasmussen.

Også daværende udenrigsminister Per Stig Møller (K) afviser, at regeringen har holdt oplysninger tilbage.

- Jeg kan ikke genkende, at vi skulle have skjult oplysninger eller strammet, siger han.

I udredningen fremgår det dog også, at der generelt var overensstemmelse mellem regeringens overvejelser og begrundelser og dem, som Det Udenrigspolitiske Nævn og Folketinget blev fortalt.

At USA lokkede Saddam Hussein i fælde

Saddam Hussein for retten i 2006.

Udredningen nævner også, at Anders Fogh Rasmussen skulle have været klar over, at USA opsatte en fælde for Saddam Hussein.

Amerikanerne krævede nemlig, at FN's våbeninspektører skulle have adgang til landet og lede efter masseødelæggelsesvåben, hvis en krig skulle undgås.

Forlydender gik dog på, at det var en fælde, beskrev en embedsmand i Statsministeriet i et notat i juli 2002 - ni måneder før krigen brød ud.

"Statsministeriet var dog klar over forlydender om, at FN-sporet var en fælde, som Bush-administrationen forventede, at Saddam Hussein ville falde i, og statsministeren synes at have indset, at en militær aktion nødvendigvis ville føre til regimets fald," fremgår det af udredningen.

Forskerne har som en del af deres arbejde også interviewet og forholdt Anders Fogh Rasmussen denne oplysning.

"Det var statsministerens klare indtryk fra sine samtaler med repræsentanter for Bush-administrationen, at de oprigtigt ønskede en fredelig løsning på konflikten," fremgår det af udredningen.

To dage senere d. 7. februar i Politiken:

Per Stig Møller erkender og beklager fejl efter krigsrapport

Det er beklageligt, hvis formuleringer angående Irak-krigen er blevet strammet, erkender Per Stig Møller.

Per Stig Møller mener ikke, at der er grundlag for at genåbne en undersøgelse af grundlaget for dansk krigsdeltagelse.

Efter at have læst rapporten om Danmarks krigsdeltagelse i Irak erkender tidligere udenrigsminister Per Stig Møller (K), at der er begået fejl.

Det siger han i et interview med Politiken.

Det er nye toner fra den tidligere udenrigsminister, der onsdag sagde til Ritzau, at han ikke kunne genkende billedet af, at regeringen skulle have strammet efterretninger om Irak i 2003.

Tirsdag offentliggjorde forskere fra Københavns Universitet en udredning om dansk krigsdeltagelse.